

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 25 maja 2012 r.

DOLiS/DEC-466/12/32932, 32935, 32936

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.), art. 12 pkt 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani E. S. na przetwarzanie jej danych osobowych przez Prezesa Sądu Rejonowego w B. oraz Komendanta Komendy Powiatowej Policji z siedzibą w B.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani E. S., zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez Prezesa Sądu Rejonowego w B., zwanego dalej również Prezesem Sądu oraz Komendanta Komendy Powiatowej Policji z siedzibą w B., zwanego dalej również Komendantem Policji.

Skarżąca zakwestionowała legalność przetwarzania jej danych osobowych przez Komendanta Policji w dokumentach stanowiących materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą [...] tj.: w piśmie Centralnej Ewidencji Ludności z dnia [...] sierpnia 2010 r. oraz w piśmie Skarżącej z dnia [...] sierpnia 2010 r. wraz z załącznikiem stanowiącym jej wniosek o usprawiedliwienie nieobecności w dniu [...] sierpnia 2010 r. w Komendzie Powiatowej Policji. Odnosząc się natomiast do przetwarzania jej danych osobowych przez Prezesa Sądu Skarżąca wskazała, iż za niezgodne z prawem uważa udostępnienie jej danych osobowych zgromadzonych w aktach postępowania toczącego się pod sygnaturą [...] na rzecz Pana E. P.

Wobec powyższego Skarżąca wniosła do organu ochrony danych osobowych żądanie wydania wobec Komendanta Policji oraz Prezesa Sądu nakazu cyt.: „usunięcia moich danych osobowych ze

sprawy E. P. o sygn. akt [...] i [...]” oraz o cyt.: „skierowanie przez Generalnego Inspektora do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa”.

W toku postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Pismem z dnia [...] czerwca 2010 r. Komenda Powiatowa Policji w B. powiadomiona została o wykroczeniu niedopełnienia przez Panią E. S. i Pana E. P., zamieszkujących w lokalu położonym w B., obowiązku meldunkowego. W związku z powyższym podjęte zostały czynności wyjaśniające w ww. sprawie, która zarejestrowana została pod sygnaturą [...]. W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego zostało do Skarżącej skierowane wezwanie do stawienia w ww. Komendzie Policji w celu jej przesłuchania.
2. Pismem z dnia [...] sierpnia 2010 r., w odpowiedzi na ww. wezwanie z dnia [...] sierpnia 2010 r. Skarżąca zwróciła się o usprawiedliwienie swojej nieobecności w dniu [...] sierpnia 2010 r. Swoją absencję uzasadniła złym stanem zdrowia załączając na potwierdzenie tej okoliczności kserokopię wyniku badania ultrasonograficznego z dnia [...] maja 2006 r. i z dnia [...] lipca 2010 r.
3. W toku prowadzonego postępowania Policja dokonała rozdzielenia sprawy [...] dot. Pani E. S. i Pana E. P. na dwie odrębne, prowadzone pod sygnaturami [...] (w odniesieniu do Pana E. P.) i [...] (w odniesieniu do Pani E. S.). Wniosek o ukaranie dotyczący Skarżącej skierowany został do Sądu odrębnym pismem wraz z aktami sprawy Nr [...] stanowiącymi powielenie akt Nr [...]. Sprawa przeciwko E. S. została zarejestrowana przez Sąd pod sygnaturą [...], zaś przeciwko Panu E. P. pod sygnaturą [...]. Akta obydwu czynności wyjaśniających w dniu [...] września 2010 roku zostały skierowane do Sądu Rejonowego w B. wraz z wnioskami o ukaranie ww. osób.
4. Pismem z dnia [...] listopada 2010 r. Pan E. P. wystąpił do Sądu Rejonowego w B. II Wydziału Karnego o wydanie kserokopii dokumentów z akt swojej sprawy, w tym, cyt.: „zapytania z Centralnej Ewidencji Ludności w sprawie E. S. z dn. [...] 08.2010 r.” oraz cyt.: „pisma E. S. z dn. [...] 08. 2010 r. z załącznikiem”. Dokumenty te zostały udostępnione. Ponadto, akta postępowania były Panu E. P. udostępnione przez Prezesa Sądu Rejonowego w B. w dniu [...] października 2010 r. i [...] kwietnia 2011 r. oraz przez Prezesa Sądu Okręgowego w dniu [...] lutego 2011 r. w związku z rozpatrywaniem jego zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia [...] stycznia 2011 r. w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku nakazowego.
5. Odnosząc się do zarzutów Skarżącej Komendant Policji złożył organowi ochrony danych osobowych wyjaśnienia, w których wskazał, iż prowadzone były w trybie art. 54 kpw czynności wyjaśniające w sprawie niedopełnienia obowiązku meldunkowego przez Pana E. P. [...] oraz Skarżącą [...]. Jak wyjaśniono, cyt.: „Z uwagi, że czynności podjęto z jednego zawiadomienia, taki sam był czasookres czynu i jego kwalifikacja a oboje wskazanych sprawców od wielu lat zamieszkiwało, w konkubinacie, pod jednym adresem, więc sprawy były prowadzone »bliźniaczo«. Uzyskiwane materiały były kopiowane do akt co jest zgodne z metodologią prowadzenia czynności wyjaśniających”.

6. W wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych Prezes Sądu Rejonowego w B. wskazał natomiast, iż przetwarza dane osobowe Skarżącej m. in. w ramach postępowania prowadzonego w sprawie Pana E. P. o wykroczenie z art. 147 § 1 Kw [...] oraz, że sprawa ta cyt.: „zarejestrowana została w tutejszym Sądzie na podstawie wniosku o ukaranie skierowanego przez Komendę Powiatową Policji w B. przeciwko E. P. o wykroczenie z art. 147 § 1 kw. tj o niedopełnienie obowiązku meldunkowego. Wraz z wnioskiem o ukaranie przekazane zostały przez oskarżyciela akta sprawy z postępowania wyjaśniającego nr [...] prowadzonego równocześnie przeciwko E. S. o wykroczenie z art. 147 § 1 kw.” W ramach przedmiotowych wyjaśnień wskazano ponadto, iż opisane dokumenty dotyczące Skarżącej są przetwarzane przez Sąd jako dowody w sprawie, które wpłynęły do Sądu wraz z aktami sprawy oraz wnioskiem o ukaranie i zgromadzone zostały w ramach postępowania wyjaśniającego [...] prowadzonego przez Komendę Powiatową Policji w B., w którym to postępowaniu Pani E. S. traktowana była jako osoba podejrzana o popełnienie wykroczenia razem z Panem E. P. o niedopełnienie obowiązku meldunkowego.

Po zapoznaniu się z całością materiału zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przetwarzanie danych osobowych może być uznane za zgodne z prawem jedynie wówczas, gdy administrator danych wykaże spełnienie co najmniej jednej z materialnych przesłanek przetwarzania danych osobowych, określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą.

Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania tzw. „zwykłych” danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne m. in. wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2).

Odnosząc się natomiast do przetwarzania tzw. sensytywnych danych osobowych wskazać należy, iż w myśl art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy, zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Powołany przepis wprowadza zatem zakaz przetwarzania, a co za tym idzie, udostępniania danych odnoszących się do orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym. Zgodnie zaś z przepisem art. 27 ust. 2 ustawy, przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, jest jednak dopuszczalne m. in. jeżeli: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę na piśmie, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony (pkt 2).

Analiza stanu faktycznego w niniejszej sprawie jednoznacznie każe stwierdzić, że przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych Skarżącej zarówno przez Prezesa Sądu jak i Komendanta Policji stanowi art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy – jeśli chodzi o zwykłe dane osobowe Skarżącej i art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy – jeśli chodzi o dane sensytywne odnoszące się do stanu jej zdrowia.

Podkreślić należy, iż zgodnie z konstytucyjnie uregulowaną zasadą legalizmu, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Ramy dla aktywności procesowej Sądu, prowadzącego postępowania w sprawach o wykroczenia, oraz dla Policji, prowadzącej w tych sprawach czynności wyjaśniające, określają przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r., Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r., Nr 133, poz. 848 z późn. zm.), zwanej dalej Kpw, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 z późn. zm.), zwanej dalej Kpk oraz ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r., Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.). W ocenie Generalnego Inspektora to właśnie w normach wynikających z ww. aktów prawnych znajdują uzasadnienie kwestionowane przez Skarżącą działania ww. podmiotów.

Jak wynika z poczynionych w tym zakresie ustaleń, podstawą prawną przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez Komendę Powiatową Policji w B. jest art. 54 Kpw, który stanowi, iż w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie oraz zebrania danych niezbędnych do sporządzenia wniosku o ukaranie, Policja przeprowadza czynności wyjaśniające. Czynności te w miarę możliwości należy podjąć w miejscu popełnienia czynu bezpośrednio po jego ujawnieniu i zakończyć w ciągu miesiąca (§ 1). W stosunku do osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 74 § 3 i art. 308 § 1 Kodeksu postępowania karnego (§ 5). Jednocześnie z art. 14 ust. 1 ustawy o Policji wynika, iż w granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje czynności: operacyjno – rozpoznawcze, dochodzeniowo – śledcze i administracyjno – porządkowe.

Zaakcentować trzeba, iż postępowanie toczące się w sprawie Pani E. S. i Pana E. P. toczyło się w związku z pozyskaniem przez Policję informacji o niedopełnieniu przez nich obowiązku meldunkowego a dowody zgromadzone w sprawie wiązały się z przeprowadzaniem przez ten podmiot czynności wyjaśniających. Prowadzenie zatem przez uprawniony podmiot postępowania wyjaśniającego, a co za tym idzie przetwarzanie danych osobowych w związku z tokiem tego postępowania, uznać należy za zgodne z przepisami ustawy. Niemożliwym byłoby bowiem bez przetwarzania tych danych zrealizowanie przez podmiot powołany do ścigania wykroczeń ustawowo zleconych zadań.

Odnosząc się zaś do przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez Prezesa Sądu Rejonowego w B., wskazać należy, iż w myśl przepisu art. 9 § 1 Kpw, w sprawach o wykroczenia w pierwszej instancji orzeka sąd rejonowy, z zastrzeżeniem spraw określonych w art. 10. Zgodnie zaś z przepisem art. 38 § 1 Kpw, do czynności procesowych prowadzonych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia stosuje się odpowiednio także przepisy art. 95, 100 § 1 i 6 zdanie pierwsze, art. 105, 107, 108, 116-134, 136-142, 156 § 1-4, art. 157, 158, 160-166, 476 § 2 Kodeksu postępowania karnego, a gdy sąd orzeka jednoosobowo, również przepisy art. 109-114 i 115 § 1, § 2 zdanie pierwsze oraz § 3 Kodeksu postępowania karnego. W myśl natomiast powołanego przepisu art. 156 § 2 Kpk, na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy wydaje się odpłatnie kserokopie dokumentów z akt sprawy.

Kserokopie takie można wydać odpłatnie, na wniosek, również innym stronom, podmiotowi określonymu w art. 416, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych kwestionowane działanie Sądu, polegające na udostępnieniu na wniosek Pana E. P. będącego obwinionym, informacji zawartych w aktach postępowania toczącego się w jego sprawie (w których przetwarzane były także informacje odnoszące się do Skarżącej, z uwagi na okoliczność, iż materiał dowodowy gromadzony przez oskarżyciela odnosił się także do niej) odbyło się z zachowaniem norm prawnych wynikających z ustawy i wiązało się z realizowaniem przez Sąd obowiązku nałożonego mocą przepisu ustawy.

W kontekście powyższego, na marginesie jedynie wskazać należy, iż realizacja przez Sąd obowiązku o którym stanowi art. 156 § 2 Kpk, tj. zapewnienie obwinionemu możliwości zaznajomienia się z aktami sprawy stanowi niezbędny warunek realizacji prawa do obrony. Zatem, w kontekście przedstawionej przez Skarżącą sprawy, stwierdzić należy, iż dopóki akta postępowania udostępniane są przez Sąd osobom do tego upoważnionym, tj. w analizowanym przypadku obwinionemu w sprawie, to zachowanie to jest zgodne z prawem.

Reasumując, przetwarzanie danych osobowych Pani E. S. przez Prezesa Sądu Rejonowego w B. jak i Komendanta Komendy Powiatowej Policji w B., w toku toczących się przed nimi postępowań w sprawie o niedopełnienie obowiązku meldunkowego przez Panią E. S. i Pana E. P. znajdowało podstawy w przytoczonych wyżej powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

Wskazać ponadto należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie może podejmować czynności dotyczących postępowań prowadzonych przez inne organy na podstawie właściwych przepisów prawa. Powyższe znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego. W wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II SA 401/00) NSA stwierdził, że: „Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, (...), nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami”. Organ ochrony danych osobowych nie jest także organem uprawnionym do rozstrzygania o legalności dysponowania dokumentami bądź ingerowania w akta prowadzonych przez organy postępowań wobec czego nakazanie usunięcia danych osobowych z akt postępowań prowadzonych przez ww. podmioty bądź ocenianie legalności czy zasadności podejmowanych w ich toku poszczególnych czynności np. wydzielania spraw do odrębnego prowadzenia, nie leży w kompetencji Generalnego Inspektora.

W odniesieniu zaś do wniosku Skarżącej o „(...)”: „skierowanie przez Generalnego Inspektora do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa”, wskazać należy, że to organy ścigania są jedynymi właściwymi organami do strzeżenia praworządności oraz ścigania przestępstw stosownie do brzmienia art. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.). To do nich, a następnie sądów karnych, które na zasadach i w trybie określonym w Kpk prowadzą postępowanie karne, należy decyzja o zastosowaniu odpowiednich przepisów w związku z dokonaniem prawnej kwalifikacji czynu przestępczego, którą podejmuje się na podstawie zebranego w toku postępowania przygotowawczego materiału dowodowego. Tym samym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest organem

uprawnionym do kwalifikacji znamion czynu zabronionego. To organy ścigania właściwe są do merytorycznego rozpoznania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Nadto podkreślić należy, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie uprawnia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do kończenia prowadzonego postępowania poprzez skierowanie w formie decyzji administracyjnej zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa. Wskazać należy, że Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż: „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GIODO w administracyjno-prawnych formach tego postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”. Podkreślenia wymaga, że skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych.

Jeżeli jednak Pani E. S. uważa, że w związku z działaniem Prezesa Sądu lub Komendanta Komendy Powiatowej Policji doszło do popełnienia przestępstwa, może wystąpić do organów ścigania ze stosownym zawiadomieniem.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.